

СА „Д.А.ЦЕНОВ”

гр.СВИЩОВ

ЦЕНТЪР ЗА СЛЕДДИПЛОМНО И ФАКУЛТАТИВНО ОБУЧЕНИЕ

Специалност: Организация и управление на туризма

Реферат

НА ТЕМА:

ПЕЩЕРИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАТО ТУРИСТИЧЕСКИ РЕСУРС

Изготвил:

Радослав Ат. Владимиров

фак.№ 120094

Свищов 2012

Спелеологията (на гръцки: σπήλαιον — „пещера“ и на гръцки: λόγος — „учение, наука“) е наука, изучаваща пещерите, както и всички останали карстови форми, процесите, които ги формират (спелеогенезис), структурата им, физическите им характеристики, промените, които настъпват в тях с течение на времето (спелеоморфология), историята им и формите на живот, които ги обитават. Спелеологията комбинира знания от други науки като химия, биология, геология, физика, метеорология и картография, за да представи пещерите като сложни развиващи се системи.

Пещерите биват изследвани по много причини, но главно като спорт или научно изследване. Заниманието предимно като спорт се нарича пещерничество и тези, които го практикуват пещерници. Спелеология е научното изследване на пещерите. Човек, който изследва пещерите и тяхната среда се нарича спелеолог. Понякога се използва общият термин пещерно дело.

Проучването на пещерите става все по-популярно по света, но увеличението на посещенията им може да има пагубен ефект върху флората и фауната. Едно невнимателно или пък злонамерено действие може да унищожи това, което природата е създала за стотици или дори хиляди години, а веднъж повредено или унищожен, може никога да не се възстанови.

В България до сега са намерени около 5100 пещери. За много от тях има уникални легенди. Почти всички са изследвани и отворени за туристи, имащи познания в областта на спелеологията. Най-ранните сведения за пещерите в България са намерени в ръкописите на Петър Богдан от 1640 г., които съдържат ценни географски и исторически сведения за България и Влашко.

Следващи данни се откриват чак през 19 век, когато за първи път се публикува туристическо описание на пещера в България. През 1915 г. излиза книгата "Карстови форми в Западна Стара Планина", написана от географа Жеко Радев. Седем години по-късно в България започват системните биоспелеологични проучвания, с които се поставя началото на научните изследвания в пещерите в България.

Богатството на подземния свят в България все още не е напълно изучено. Открити и проучени са много прекрасни и тайнствени пещери и пропасти, но има още много, които крият своите тайни дълбоко в земните недра. В България са открити и картирани 64 пещери с дължина над 1 км, от които 5 са облагородени, електрифицирани и пригодени за обикновения турист, годни за любителски турове и разходки. В други, местните спелеолози организират атракционни прониквания и обучения за любителите на силни усещания. По-голямата част обаче, все още се

посещават само от най-запалените пещерняци и всеки ден биват откривани нови измерения в пещерните дълбини.

За целите на настоящата разработка ще кажем по няколко думи за най-известните и посещавани пещери в България, които представляват интерес както за обикновения турист, така и за запалените пещерняци и спелеолози.

Духлата

Духлата е най-дългата българска пещера (17 600 м.). Намира се близо до София, във Витоша. Простира се по десния бряг на река Струма до село Боснек.

Югозападната част на планината е типичен карстов район, близо до Духлата се намират няколко от списъка на най-дългите пещери в България. Дълбочината на пещерата е около 53 метра. Разположена е на 6 етажа и представлява най-сложната пещерна система в страната. Многоетажна, лабиринтна система, образувала се под действието на реката. Духлата е добре проучена и картирана, а през 1962 година е обявена за природна забележителност. Не е облагородена и пригодена за обикновения турист, на нейните красоти се радват само спелеолозите и любителите пещерняци. Пещерата е изключително природно богатство, а тръпката да покориш най-голямата българска пещера е несравнимо екстремно приключение, което привлича все повече и повече ентузиасты.

Красотата на Духлата е обусловена и от великолепните пещерни образувания, които допълват вълнуващата картина на подземния и свят. Има множество красиви синтрови езера по цялото и протежение.

Фауната в пещерата също е богата – открити и проучени са 22 вида пещерни животни, сред които 6 вида прилепи.

Орлова чука

На 45 км от град Русе се простира втората по дължина пещера в България. Орлова чука се намира в скалистия пролом на река Черни Лом, дължината и е общо около 13 500 метра, а са картирани около 8 000 метра от нея. Открита е съвсем случайно през 1941 година от местен пастир.

Самата пещера се е образувала в кредитни варовици на дъното на Сарматско море. Доста по-късно през кватернера са се оформили и красивите и пещерни галерии в резултат на настъпилите карстови процеси. В дебрите и са намерените скелети на мечки, върхове на копия, кремъчни стъргалки, късове от глинени съдове от енеолита и други. Всички тези находки говорят, че пещерата била обитавана от древни времена. Днес в нея живеят около 10 000 прилепа.

До входа и води стръмна пътека с изградени стълби, по които посетителите могат да стигнат до площадката пред пещерата. Изкачили се по скалните откоси, пред погледите им се открива чудно красива гледка към природен парк „Русенски Лом” и скалните композиции наоколо.

Освен водещото си място в класацията за най-дълги пещери в България, Орлова чука смайва и със завидната си красота на пещерните образувания в нея. В пещерните и галерии се редуват разнообразни каменни феерии, стандартните красиви пещерни образувания сталактити, сталагмити и сталактони.

Изключителен интерес представлява огромния, граден милиарди години Пеещ сталактон, който при почукване, отронва звуци като от музикален инструмент.

Казват, че най-хубавото място в пещерата е Изворчето. Има поверие, че който отпие от водата му ще му се сбъдне най-съкровено желание. Сталагмитите, които се редят около него са млечнобели и невероятно красиви образувания.

По цялото протежение на Орлова чука се простират най-разнообразни и причудливи пещерни образувания, смайващи със красотата си всеки, който се е осмелил да се спусне из подземното и царство.

Ягодинска пещера

Една от най-посещаваните туристически забележителности е “Ягодинската” пещера, разположена на десния бряг на Буйновската река (началото на река Въча). Тя е на три нива с обща дължина от около 10 км. Има три входа, два от които изкуствено прокопани.

Проучванията на пещерата започват през 1963 година от спелеолозите в Чепеларе. На 5 метра от естествения вход те са открили праисторическо жилище от 4-то хилядолетие преди новата ера (периода на каменно-медната епоха). Тогавашните обитатели на пещерата са оставили керамика, керамични съдове, тежести за вертикален стан, прешлени за вретена, сечива, овъглено жито, хромели и др. Част от находките се съхраняват в пещерния музей в Чепеларе.

Туристическата обиколка на пещерата е с продължителност 50 минути. Започва от единият изкуствено направен вход (84 м), и свършва след 1100 метра при изходния пункт (отново изкуствено прокаран), който отстои на 200 метра от естествения и изход. Постоянната температура в пещерата е 6 градуса ежегодно, а влажността и варира между 85% и 90%. Денивелацията и е 9 метра.